

Izhaja vsako prvo
in tretjo soboto v
mesecu. Stane na
leto 6 K, na pol
leta 3 K. Posamezni listi po
30 vin.

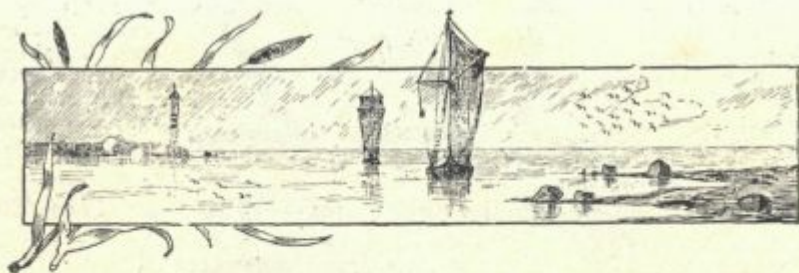
JEŽ

Naročnina naj se
pošilja upravni-
štvu. Rokopisi pa
uredništvu „JEŽA“
v Ljubljani. Inse-
rati se računajo
po dogovoru.

List 11. - V Ljubljani, dne 8. maja 1909. - Leto VII.

Čas hiti. Izak: Gott der Gerechte! Kako čas hiti! Ko si
si zadnjikrat noge umival je bil tvoj sin še v ljudski šoli; zdaj
je pa že na vseučilišču!“

IVAN SAJOVIC - VELESOVSKI.

JAZ PRVI, ZA MENOJ DRUGI . . . .

Menda ga ni človeka, ki bi se v življenju tolikrat blamiral, kakor se ravno jaz. Ako le mogoče ustrelim v družbi kakega kozla zoper „der gute Ton“. Da mlado gospo tituliram z gospodično, še ni preveč hudo, hujše je, ako staro gospodično tituliram gospo. In to se dogaja pri meni kar redno. Nadučitelja kličem za učitelja in zgodilo se je, da sem župnika tituliral z „gospod kooperator“. To, ako sem v moški družbi, gorje še-le, ako zaidem v žensko družbo, najhujše je pa, ako zaidem med mestne „kofetarice“. Noben stan ne pazi tako na uaslove kakor kofetarice. Ako se le enkral zmotiš v naslovu, kar pobegni iz mesta, sicer te preženejo same. Vendar imam pa v sebi neko žilico, ki me sili v žensko družbo in ako le vidim žensko krilo, sem v ekstazi, in gotovo ne mirujem preje, da ali dobim košarico ali pa, da se prav pošteno blamiram. Eno je gotovo.

„Kranj, III. razred“ sem zaklical v Ljubljani na južnem kolodvoru prodajalki kart. Za 90 h sem dobil karto III. raz.; mislil sem si, sprevodniku podarim še 20 h in peljal se bom v II. raz.

Poznam te naše kondukerje. Lahko kupim karto 7. razreda, ako bi isti sploh eksistiral, ako sprevodniku denar le pokažem, se lako peljem v I. razredu. V prvem razredu se pa principiuelno ne peljem, ker tam se vozijo samo baroni in — svetovni sleparji. Jaz pa dosedaj nisem še niti prvo niti drugo. Namenil sem se toraj v kupé II. razreda.

Moja prijatelja Avgust in Viktor naročila sta mi naj pozdravim gospodično . . . . recimo . . Pravstovo, s katero sta bila dobro znana in katera se, kakor sta mi zagotovila, gotovo odpelje z istim vlakom kot moja malenkost.

Hotel sem toraj pričakati gospodično Pravstovo in v ta namen sem začel promenirati po peronu. Res kmalu pride ti podobna punčka, jaz jo pozdravim, grem smehljajoč nji nasproti, ona se pa drži resno kot bi me ne bila še prav nikdar videla, dočim sva se svoj čas dobro poznala.

„Gospodična, se peljete v drugem razredu?“

„Da. In Vi?“

„Seveda tudi. Ker se mi zdi prenizkotno peljati se v prvem razredu, kjer se vozijo samo baroni in — sleparji. V tretjem razredu se pa nočem mučiti, da bi si prihranil tistih 60 h, katere moram za drugi razred več plačati. Gospodična, jako ste se izpremenili, odkar sem Vas zadnjič videl. Vedno ste krasnejša,“ sem ji začel na dušo „plozati“.

„Kako? Vi ste mene že videli?“

„Gotovo, da sem Vas že videl in bil sem z Vami, dražestna, enkrat skoro celo popoldne skupaj v družbi.“

„Kje? Jaz se Vas prav nič ne spominjam.“

„Pred dvema leti smo se peljali neko nedeljo popoldne Vi, gospodična Tinca, gospod Josip in moja malenkost na božjo pot v Velesovo.“

Na to mi je odgovorila samo s smehljajem, tako da nisem prav nič vedel, mi je - li pritrdila ali kaj.

„Mogoče bi vstopila, gospodična?“

„Ako Vam je ljubo, pa dajva.“

In vstopila sva v kupe II. razreda. Tu je že sedel prav tipičen kmetski župnik z očali na čelu in brevirjem v eni roki, palec in kazalec druge roke je pa vtaknil vsakih par minuut enkrat v usta, da je mogel preobrniti list v brevirju, njemu nasproti je sedela debela gospa, najbrže soproga kakšnega železničnega uradnika, z vrvičasto torbico v kateri sta se premetavali dve koški na eni, in s pleteno košaro, iz katere se je cedil rumenjaki, na drugi strani. Prototip železničarske soproge. Ta dva sta zavzela dve klopi, toraj polovico kupeja. Na drugi strani je sedel mlad človek, s kakadujevo frizuro, s čepico obešeno na klinu in z moderno obleko iz leta 1895 post Christum natum. Po mojem mnenju bil je brivec. Zabaval me je s tem, da je vedno začeljal

peti: „Wenn du wärst mein Eigen“ prvih dveh verzov ni s svojo umetnostjo nikdar prekoračil. Klop temu „Wenn du wärst mein Eigen“ nasproti sva okupirala midva.

„Skoro bi Vam bil pozabil povedati, gospodična, da Vas Avgust in Viktor pustita pozdraviti. Oprostite moji pozabljivosti. Tako sem se zagledal v Vas, da sem na vse drugo pozabil, le Vas sem občudoval“, sem zopet začel.

„Kdo? Avgust in Viktor? Saj jih niti ne poznam.“

„Saj ste vendar gospodična Pravstova?“

„Ne in trikrat ne; pač pa sem Minka Kovačeva iz Radovljice.“

Ravno sem premišljeval, kako bi se na najlepši način odstranil, takrat vstopi sprevodnik v kupe s svojim: „Karte prosim gospoda.“ Hitro sem vzel iz žepa karto III. razreda in iz denarnice 20 h ter vse skupaj stisnil sprevodniku v roke. Kar se še nikoli ni zgodilo, to se je zgodilo leta 1909 po Kr. r.: sprevodnik mi je vrnil 20 h, pogledal karto in izpregovoril:

„Oprostite, gospod, Vi imate karto za 3. razred. Preseliti se morate toraj v kupe III. razreda, jaz Vas pa, žal, moram naznaniti.“

Nič ni pomagalo, preseliti sem se moral v voz III. razreda. Med vrati sem še slišal sprevodnika: „Karto, prosim, gospodična,“ potem so se zaprla vrata za menoj.

Pripeljemo se v Medvode. Imam navado, da na vsakem kolodvoru izstopim. Tako sem izstopil tudi tu. Šel sem ob vlaku in gledal in gledal in opazoval skozi okna gledajoče obraze, med drugimi zagledal sem tudi obraz Minke Kovačeve na oknu in pod oknom napis — III. Cl.

„Tudi ti“, mislil sem si ter iz radovednosti šel gledat v kupe II. raz. kjer sem sedel z gospodično Kovačevo dokler ni prišel sprevodnik. Kupé bil je še veliko bolj prazen kot nebo pred Kristovo smrtjo. Molče sem se vrnil nazaj v svoj kupé in premišljeval svet in sprevodnika: Ves svet obstoji na sami lumpariji in tudi ta sprevodnik bi se dal podkupiti, da se ni bal — revizorja.

JANKO OSOJNIK:

ŠALJIVEC IZ PODRAVJA.

ZBIRKA PRIPOVEDEK IZ PODRAVJA NA ŠTAJERSKEM.

8. Marberška cerkev.

(Konec.)

„Pijte možje!“ je spodbujal Guzl zopet svoje poslušalce. Ni nič čudnega, da so puščali pijačo z misli ob taki povesti, dasiravno so vedeli vsi, kako so nekdanj razširjali njihovi očetje cerkev in dasiravno jim je Guzl sam pripovedoval to povest že petdesetkrat. Lastno hvalo in lepe reči iz domače zgodovine poslušava vsakdor rad tudi drugič, tretjič in desetič.

Guzl je že nadaljeval:

„Tako prihodnjega dne se spravijo možje na delo. Župnik se je bil odpeljal na Muto, kjer so obhajali god tamošnjega župnika, in to je bilo našim očetom zelo ljub, ker bi jim lahko župnik odsvetoval od njihovega podjetja. Vsi močni in zdravi možje so morali priti na tlako. Najprej so odstranili zunaj okoli cerkvenega zida vse, kar bi utegnilo zadrževati premikanje zidov. Pri tem jim je pomagal še Dudekov Matjaž, ki je služil za hlapca nekje na Muti, in je slučajno prišel z vozom po nove košare v Marberg, katere mu je bil napletel Šorfšic. Matjaža je zelo zanimalo, kaj bodo storili naši očetje s cerkvijo. Rekel je, da bi jim šel pomagat premikat zidove, toda imel je na cesti voz s košarami in kobile, ki bi mu lahko ušle.

Ostal je torej zunaj, kjer je lahko pazil, kako se širijo zidovi. Naši marberški možje pa so pometali z ram svoje dolge modre suknje, kakoršne še zdaj hranijo v nekaterih hišah kot spomin na stare čase, in so jih naložili na kup pri cerkvenem zidu. Pri

težkem delu bi jih suknje motile, ker jim je bilo tako prevroče na delu. Zunaj pa bo že pazil Matjaž na suknje, da jih kdo ne odnese. Možje gredo nato v cerkev in se razstavijo ob zidu. Moj oče je stal sredi cerkve in pritrkaval s peto ob tla ter klical „ho ruk!“ Za njim so kričali vsi ob zidu „ho ruk!“ ter se upirali z vso močjo ob zid. Ko je moj oče zaklical kakih dvajsetkrat „ho ruk!“ jame Dudekov Matjaž zunaj vpiti, da se je premaknil zid ravnokar za pol sežnja. Možaki prihite iz cerkve in si ogledujejo zid, Matjaž pa jim razkazuje, za koliko se je premaknil zid, ko se je dvajsetič zaklicalo „ho ruk!“

Tako naglo se je zgodilo, da bi bil zid polegel vse suknje, če bi ne bil priskočil Matjaž ter jih rešil. Saj se mu tako zdi, da je ena suknja že pod zidom.

Veliko veselje je zavladovalo med možmi, ki so trdili vsi, da je cerkev zdaj dosti večja in zadosti velika za Marberg.

Samo eden ni bil prav vesel, moj oče namreč, ki ni mogel takoj pozabiti lepe svoje praznične suknje pod cerkvenim zidom. A potolažili so očeta, češ, da bo se našla njegova draga suknja po 100 letih pod cerkvenim zidom, ko o vseh drugih suknjah ne bo ne duha ne sluha, in da bo ta suknja po 100 letih edina priča o zidarski in stavbarski umetnosti Marberžanov.

Prihodnjo nedeljo smo se tiščali Marberžani v cerkvi še vedno, da smo komaj dihali in mojemu očetu so še vedno tlačili kurja očesa, a vendar ni bilo tako hudo ko nekdaj, tako smo trdili vsi. Oče mi je pravil pogostoma, kako mu je žal, da niso tistokrat raztegnili cerkve še bolj, ko se jim je jel tako lepo premikati zid. Pozneje niso prišli nikdar več do takega dela.

Moj oče pa ni bil dolgo žalosten z avoljo suknje. Tisti Dudekov Matjaž je namreč prišel za 14 dni k nam in je položil velik zavoj na mizo ter rekel: „Oče župan, kaj pravite, kaj nosim v tem papirju? Videl sem, kako ste se žalostili z avoljo suknje, ki je pod cerkvijo. Ni mi dalo miru, peljem se vam v nedeljo v Maribor na sejem iskat take suknje. Veste, srečen človek sem. Najdem vam lepo sukngo, ki je do pičice taka, kakoršna je bila vaša. Vprašam, koliko je vredna. „Dvajset goldinarjev“ pravi trgovec. Dobro, kaj bom se prepiral, gospodu županu Guzlu je treba napraviti veselje, on bi mi teh 20 gld. rad povrnil. Plačam in grem. Tukaj je suknja, gospod Guzl, če vam je prav. Če ne marate, bom jo spravil pač nazaj v Maribor.“ Odvil je zavoj in res je imel sukngo do pičice tako. Oče jo je oblekel in kako dobro

se je prilegala! „Čuješ Matjaž“, je zaklical oče, „ti si pameten dečko. Tu imaš 20 gld., pet pa še povrh.“ Mati so morali naglo skuhati Matjažu klobaso in prinesti vina, kar si je bil Matjaž res zaslužil. Oče pa suknje ni mnogo oblačil in jo je skrbno čuval, da se ohrani. Na smrtni postelji mi je polagal na srce, naj suknje ne raztrgamo, temveč naj jo hranimo kot hišno svetinjo tako dolgo, dokler se ne podre cerkveni zid. Takrat bo se spričala resnica, da je tista suknja pod cerkvenim zidom bila naša in nikogar drugega.

To je povest o razširjenju naše cerkve in o naši cerkvi ki je resnična od kraja do konca. Edelman lahko potrdi, da je res tako!“

Pritrdil je Edelman in prikimali, klicali in trdili so vsi, da je povest resnična.

Bilo je že pozno, ko so klicali Marberžani županu Guzlu v čast in slavo: „Guzl hoch!“ Pozno je bilo, ko so se poslavljali od zaspane krčmarice. Pred hišo na cesti so se odkrili možje in zapeli s hripavimi glasi svojo slavno marberško himno, ki se glasi:

Fil fret, fil frajt
olarija olecajt!
Mi zajma kšajt
olarija olecajt!
Maebergalajt, mi plajma kšajt, olecajt,
olarija, olarija, olarija, olecajt!

MOŽ, KI NI HOTEL VSPREJETI NAGRADE.

V ljubljanski okolici se je neko nedeljo zbrala večja družba v znani gostilni; kar se usuje dež tako, da se ni bilo nikomur mogoče vrniti v mestu. Vsled dolzega časa začeli so nekateri zbijati slane in neslane dovtype in ko jim je že pošlo „gradivo“, predlaga nekdo izmed družbe, da se plača vsa „ceha“ onemu, ki bo napravil najneumnejši obraz.

Na vse mogoče načine so gostje verižili obraze, da bi prejeli obljubljeni nagrado. Nekaterim se je to bolje, drugim manje posrečilo, naenkrat pa začno vsi prek kričati: „Gospod blagajnik dobi nagrado!“

Blagajnik osupne razžaljen: „Takah burk ne dovoljujem briti z menoj! Jaz se tekmovanja niti udeležil nisem!“

Zbirka žuželk.

„Ali imaš ti že veliko zbirko žuželk?“

„Mislim da! in sicer v kuhinji in v postelji.“

Pri urarju.

Kmet (pomoli urarju nihalo stenske ure): „Prosim, da bi mi popravili to le, da bo šlo.“

Urar: „Prinesti mi morate uro, da vam jo popravim.“

Kmet: „Saj ura je dobra, samo ta le noče iti.“

LOPOVŠČINA.

(Pripovedka iz življenja velikomestnih lahkoživcev.)

I.

Vidiš, moj mali“, dejal je Breznik težko naložen, ravno tako vinjenemu Lipovcu, „reci kar hočeš, in stori kar se ti ljubi, poleg naju treh ostaneš vendar le neumni mladenič — neizkušenec . . . Življenje . . . življenje. To je silno zamotana knjiga, ki se nam podaja v poglavjih, tristo vrst na dan. S tvojimi petindvajsetimi leti si šele pri petem poglavju te knjige; toda Kačar, Vrečar in jaz, ki smo prekoračili že štiri-deseto, stojimo pred osemnajstim poglavjem in dvajset je vseh poglavij; mi se bližamo koncu.“

Lipovec ugovarja. Potem bi bil pa denar, ki ga je kar razsipal, da bi si nabral tako izkušenj, brez pomena. Ogrómne svote je žrtvoval za marsikak doživljaj in smatra se zaradi tega, da je izkušen in da pozna življenje skozinskoz in ne ve, s čim bi se ga moglo še presenetiti. Toda Kačar in Vrečar pritrjujeta s smotkami v ustih in ob mizo uprtimi komolci Brezniku ter z zaničljivim smehljajem izustita:

„Mlečnež!“

„Frkolin!“

„Bedaki stari“, zavrnil jih je Lipovec. „Saj vi imate tudi samo dvoje ušes, dvoje očij in ene usta, kakor vsak človek . . . To je pač navada starih pokvečencev, da mladini pripovedujejo o takozvanih dobrih starih časih . . . Stojte, otroci, vaše pravljice meni ne imponujejo več.“

Breznik dvigne glavo ponosno kvišku ter prične s poučljivim glasom :

„Ljubo dete, ti si res prav ljubezniv mladič, prav imeniten tovariš, imovit in radodaren; tvoja vina so dobra, in mi vaju cenimo — namreč tebe in tvoje vino. — Mi smo sicer ponesrečeni stari lopovi; vendar pa to ti ne daje povoda, da bi ravnal z nami kot se ravna z bedaki . . . Ti trdiš, da ti je znano življenje popolnoma in da veš vse, prav vse . . . Naj bo, toda dovoli mi samo eno vprašanje! . . . Da je človek takorekoč popoln, mora imeti na svoji vesti primerno število lopovščin. To je neobhodno potrebno. Tako ima na primer naš tovariš Vrečar na vesti svoj zakon; Kačar svoje zveze in jaz vse svoje življenje . . . in kaj imaš ti?“

„Jaz?“ zajeclja Lipovec ves obupan in vinjen. „Jaz, ne vem . . .“

„Toraj vidiš“, nadaljuje Breznik, „ti toraj nisi še na vrhuncu, toda le potrpi, vse še pride . . .“

„In sicer prav kmalo bo prišlo“, vsklikne Lipovec, „samo pet dnij mi dovolite roka in dokazati vam hočem, da sem vreden vaš tovariš. Jaz vam hočem postreči tudi z lopovščino.“

Vsi trije nadelani tovariši se zakrohočejo.

„Kdaj?“

„Kje?“

„Danes je četrtek; toraj v pondeljek. Zbrali se bomo k večerji na vrtu restavracije „pri bombi“. Kdor pride prvi tja, naj naroči za vse večerjo.“

„Potem bom naročil jaz“, vsklikne Breznik.

„Natakar, račun!“ pokliče Lipovec in plača kakor navadno ves račun med tem, ko si stari lopovi natlačijo še polne žepe smotk.

II.

Naslednji dan se zbudi mladi Lipovec ob dvanajstih še dokaj zdrav in čvrst. Spanje mladosti je zlobne spomine preteklega večera do malega izbrisalo.

Tako je, ako se človek nahaja še le pri petem poglavju v knjigi življenja. Gospodje ki se nahajajo pri osemnajstem poglavju imajo neprijetnejše občutke.

Mladi Lipovec se takoj spomni obljubljenih lopovščin, ki jo mora izvršiti v teku petih dnij, ako noče priti pri svojih tovariših ob vso veljavo. Dolgo časa premišljuje in preudarja podrobno dogodke preteklega večera.

Pred tednom dnij je srečal na ulici slučajno svojega šolskega tovariša, kojega je pred dvema letoma popolnoma izgrešil. Bil je to Franjo Kimovec. Svoje dnij sta bila dobra prijatelja, in oba sta se zelo razveselila nenadnega svidenja . . . Kimovec je bil že kake dve leti oženjen, in sicer se je poročil iz ljubezni, denarja ni priženil, nasprotno, trdo je moral skrbeti za svojo malo ženico Liziko — pravi biser med ženskami. — Poljubov je bilo več pri hiši nego denarja; pa vsaj za bogastvo zbirati Kimovec nikdar ni bil posebno vnet. Kimovec je povabil pri tej priliki svojega prijatelja Lipovca na dom, da mu pokaže svoj biser.

Lizika je bila v resnici pravi biser in narava je z njo ustvarila pravi mojsterski umotvor. Živahno in odkrito vsprejela je mladostnega prijatelja svojega soproga. Dasi kosilo ni bilo bogve kaj, vendar se Lipovec ni niti trenotek dolgočasil v tej družbi. V petem nadstropju predmestne hiše se je čutil kakor doma, kajti solnce sreče je obsevalo skromne stene prijateljevega stanovanja.

Siromašna mlada ženica je občudovala imovitega prijatelja in se navduševala za dragocene njegove prstane in za elegantni kroj njegove obleke. Dva ali trikrat obsenčila je lahna meglica bistre nje oči, ko je opazovala vse to na brhkem prijatelju svojega soproga. Lipovec je to opazil in se natihem radoval svojega uspeha, Kimovec pa je v svoji slepi ljubezni in sreči vse prezrl.

Ko se je Lipovec proti deseti uri zvečer poslovil pri ljubezni dvojici, stisnila mu je Lizika roko ter zamrmrljala nervozno:

„Oh, ko bi hoteli . . .“

„Oglasi se kmalu zopet, saj me boš lahko našel“, zaklical mu je Kimovec še na stopnicah — — —

Na Liziko se spomni Lipovec, ko premišljuje kako bi izvršil lopovščino. Ta mala ženica se je zaljubila vanj, to je jasno. Kaj pa je na tem? Mlad je še, čeden dečko in pa imovit! Toraj: stvar se bo kar sama ob sebi naredila . . . In svojega mladostnega prijatelja oslepariti, to do današnjega dne pošteno žensko umazati in zakonsko srečo med njima razdreti, to bo pač primerna lopovščina, s katero bodo zadovoljni stari požeruhi!

„Še danes se podam tja; ves dan je Kimovec v uradu; sama bova toraj z ljubeznivo ženico doma; vse je tako priprosto, da je veselje“.

Vendar pa ni moglo biti vse tako priprosto, kajti ko se približa ura, da bi šel obiskati svojega prijatelja ali bolje rečeno: njegovo soprogo, preložil je obisk na naslednji dan.

Naslednji dan na naslednjega in tako dalje do ponedeljka. Opustiti to namero pa mu je bilo nemogoče, ako se noče osrešiti pred svojimi starimi navihanci.

* * *

„Vi tu!“ vsklikne Lizika veselo presenečena, ko zagleda Lipovca, „toda Kimovca ni doma“.

„Mi je sicer žal“, odgovori Lipovec veselo ter zapre vrata za seboj, „želim pa z vami, z vami samo govoriti.“

„Tako?“

Ogledovala ga je začudeno in bila je vzlic nekoliko površnemu oblačilu dražestna.

„Da; rad bi namreč, da se o neki zadevi odkrito izjavite“.

„Prosim . . . izvolite sesti . . . sem tik mene . . . že poslušam“.

Tedaj jo vpraša mladi navihanec brez vseh ovinkov, kaj je pomenila njena opazka: „oh, ko bi hoteli“, ob zadnjem njegovem obisku.

Lizika zarudi ter povesi oči. S komaj slišnim glasom vsa zmedena na to odgovori:

„Ravnala sem krivično; pozabite to!“

Že je oklenil Lipovec roko okoli njenega pasu ter jo stisnil na svoje prsi.

Lizika se mu iztrga;

„Gospod!“

Nje nastop je ves izpremenjen. Vspne se užaljena kvišku in nje truplo zatrepeče.

„Kaj tedaj?“ oglasi se začuden Lipovec, „kaj vam pride na um?“

Lizika odgovori počasi, da ga je sprva hotela spoditi s svojega doma, toda njen soprog ji je pripovedoval, da je bil Lipovec že v šoli njegov edini prijatelj, malodane brat . . . Kako so za njim kot imovitim brhkim mladeničem, vse ženske vrvele in da mu je bilo treba razprostreti samo roke, pa bi lahko dosegel vse — vse . . . Zdaj pa hoče oropati svojega prijatelja, ki nima rav nič družega kakor njo — samo njo.

Lipovec vstane.

„Prav imate“, zamrmral je osramočen, „lopov sem, da mi ni enakega, toda ko bi vedeli . . .“

In začel ji je skesano opisovati svoje življenje, občevanje z Breznikom, Kačarjem in Vrečarjem, njih zlobno govorjenje in o nesramni stavi, ki ga je v to lopovščino zavedla.

Lizika je strme poslušala:

„Taki so toraj bogataši . . . potem sem pa že raje siromašna“.

Lipovec jo je prosil kleče odpuščanja in čut blazega človeka se mu je vzbudil v srcu. Prosil jo je, naj ne pove ničesar svojemu soprogu in bil je videti skesan, da mu je Lizika vse obljubila.

„Vendar vaša opazka tedaj pri mojem odhodu, kaj naj bi pomenila ta opazka“, vpraša Lipovec naпослед.

„Prav nič in sprog me je že oštel zaradi te neumne opazke in mi očital, da sem ravnala napačno.“

Lipovec ne odneha. V tej opazki sluti prikrito boleost in ne miruje prej, da mu Lizika polagoma to razodene. Ko je videla pred seboj imovitega mladeniča in čula s kako brezbriznostjo je govoril o nepojmljivem imetju, o stavah za tisoče in tisoče, mislila si je, nje soprogu bi bilo s tisočem ali dvema tisočema, katera bi lahko kasneje vrnil, zelo pomagano. Od mladostnega prijatelja vsprejeti tako uslugo, bi se niti ne sramovala; toda sprog jo je že pri prvih besedah ozmerjal in jo zavrnil.

Lipovec jo je molče poslušal.

„Dva, tri, deset, dvajset, petdeset tisoč, ako želite . . . Jaz bom vašega soproga že privedel do tega, da mi bo obstal svojo potrebo in vsprejel mojo ponudbo“.

„Res?“ . . . vztrepetala je Lizika, „res? in vi bodete vzlic temu ostali pametni?“

„Kakor svetnik . . . Bog, kako sem srečen . . . Ne srdite se več name . . . bil sem res lopov . . . življenje me je napravilo takega . . . o j kako sem bil bedast!“

Lizika mu ponudi roko in poslovita se.

Ko stoji na ulici, misli si sam pri sebi:

„In lopovščina, ki sem jo obljubil; kje je lopovščina? Mož beseda moram ostati.“

Ura je bila sedem zvečer. Breznik je gotovo že „pri bombi“ na vrtu in naročil je večerjo. Kačar in Vrečar mu bodeta tudi kmalo sledila.

Lipovec se nasmehne, stopi v bližnjo kavarno ter napiše list:

Restavrant „pri bombi“ v I. ulici gospodom Brezniku, Kačarju in Vrečarju.

Ljubi prijatelji!

Ko prejmete to pisemce, bo gotovo ura že devet. Pričeli ste večerjati, kajti na mlečneža, kakor sem jaz, se ni treba ozirati. Večerja bo imenitna, saj naročili ste si jo sami in jaz naj bi jo plačal. Tako je. Toda jaz ne pridem, in večerjo si plačajte sami. Vsi trije skupaj najbrže nimate deset kron v žepu. Pomagajte si iz zadrege kakor veste in znate. Upam, da vas bodo vse tri odvedli na policijo in prebili bodete noč v luknji. Želeli ste, da napravim kako lopovščino in se tako izkažem vašega prijateljstva vrednega; tu imate zdaj to lopovščino. Ostal sem mož-beseda!

Vaš ubogljivi učenec in prijatelj

Lipovec.

ZVONIMIR MASLÈ:

DA BI NEVIHTA SKORO SE STEMNILA . . . !

V vročini človek v senci rad počije
in rad zagleda kje oblak temán,
ki žgoče solnce kratek čas zakrije,
in, ki na zemljo vsuje dež hladan.

In, kadar spet za dežjem solnce sije,
za kratek čas vsaj svet je okrepčan;
naj dež skrivaj — po noči naj le lije,
da le dovolj namočena bo plan!

V očeh teh lepih tvojih huda suša
pogleda ljubke ovenela je,
in zdaj nebo mi prosi moja duša,

da bi nevihta skoro se stemnila,
da lila ti kesanja bi solzé,
in mene spet kot prej srčno ljubila!

DR. ŽANE Z IBLANE.

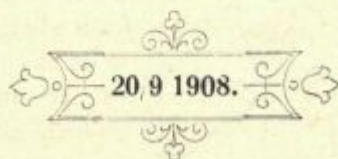
De baron Švarc skrbi za nas Sluvence, pusebn pa za Iblančane, prou pu učetusk in iz usa soja mudrostja gleda na tu, de se nubenmo Slovence las na skrvi, tu je pa res. Kdaj je barone Hajne, al pa barone Vinklari še u glava padl, de b Sluvcem prepuvedu zvečer kašn shod, čš, de je prepozn in de zna našmo zdravje škudvat, če uma pu noč ukul ruguvilel, ke je ta nar leuš čas za spat?! Nekol! Kar pustl sa nas usi baroni, kulkr jh je še ulada puslala h nam, de b na nas merkal in delal sma lohka kar sma tli, nej s je blu že h kašnmo nuc al pa škod.

Baron Švarc pa vestn izpolnuje soje učetuske doužnost; zatu je přenaumn, de se nahter čez tu gor držeja in soje nusove vihaja, kokr puredn utroc, če jm ata prepuveja, de na smeja jt na putef.

Sevede, nahterm se tu fržmaga, ke sam Sluvence spat pudi, nemškutarjem pa prpesti, de cele nuči ukul razsajajo in hajlaja pu mest, kokr psi ukul kašne hiše, kedr vogn vn bruhne. Pa tu je čist prou: nemškutari, ke jh pride kumi pet na stu Sluvcu, mu vnder na morju tku ležat na src, kokr mi. Pu mojih misleh še use premal ahta na nas, in če b pršou jest kej iz nim skp, b mu še naprej vrgu, za kua na zašafa iz kašnem razglasam, de morja Sluvence žendari na špag ukul vodet; kokr je za kuške zašafu in de na sme nuben Slovinc u jaune lukale. Če nam je že torbe nateknou na gofle, de na sme nubedn nubene črhnt, za kua b še tu gor na prpravú! Pa mislem, de u pučas že tud za tu skrbou. Use naenkat tku na more gor prpraut, ke b se znal nazadne le nemškutarjem tud fržmagat, de ma sam za nas uči, nemškutarje pa prepesti same seb, kokr de b mu nč am na šli.

Le vesel budima, de mama barona Švarca, ke tku lepu iz nam ravna med nam; če b šou baron Švarc preč ud nas in če b nam ulada puslala družga. barona, b znou ta še clu razglas vn dat, de se morja usi Sluvensi uničt, kokr majkebri in de se za usak liter sluvenske krvi dūbi dva krajcerja nagrade, kokr za majkebre.

Baron Švarc že modr pustopa, zatu pa uja, kokr se guvari, ukul palače na Plajvajsu cest tud tak zid putegnil, kokr je putegnen ukul Stedenca pr Dvic Mari u Pul. Tam je tist zid zatu putegnen, de na more naumnast čez, tle u pa zatu, de na mogla čez uladna mudrost.

ZVONIMIR MASLÉ:

VETRU.

Le hiti mi, veter močán,
le jadrno hiti čez gore,
med bele domove in dvore,
kjer cvetna prostira se plan!

Na ustni cvetoči takoj
jo v mojem imenu poljubi,
in šepni: „Poljub ta tvoj ljubi
pošilja ti zopet nocoj!“

Tam v gredi, sred rožic cvetnih,
sprehaja se živa mi roža,
in rožce ljubkuje in boža,
in čuva viharjev jih zlih.

Le hiti mi, veter močán,
le jadrno hiti čez gore?
med bele domove in dvore,
kjer cvetna prostira se plan!

V letovišču.

Mestna gospodična (kmetskemu dekletu): „Micka, kolikokrat pa greš k spovedi?“

Micka: „Pozimi vsake dva meseca; poleti, kadar so tujci pri nas, po vsakih štirinajst dnij, sicer bi se preveč nabralo.“